

POVRATAK

dragan velikić

U početku je otvarao svima. Zvuk zvona bio je dubok i zaobljen; polako se gubio u tišini stana, kao odjek gonga. Još od ranog jutra posećivali su ga rođaci, prijatelji, poznanici. Sudarali su se u hodniku. On ih je blago tapšao po ramenima. Zamerali su mu ako ga nekad ne bi našli kod kuće. Imao je tvrd san, naročito ujutro, nakon prvog buđenja. Vremenom se sve manje radovao mekanom zvuku gonga.

Osobama koje je neizmerno voleo predložio je određen znak: tri puta uzastopno pritisnuti zvono. Ipak, dešavalo se da po navici otvori i onima koji se nisu oglašili ugovorenim signalom. Zbog njegove neopreznosti širio se krug povlašćenih. Na prste je mogao izbrojati one koji više nisu imali načina da uđu u stan. Opet je sve teklo po starom, pa je bio prinuđen da promeni znak: pet puta uzastopno pritisnuti zvono. Ako je pre neko slučajno tri puta pritisnuo zvono i tako nepoželjan ušao u stan, sada je takva mogućnost bila isključena. Samo su malobrojni imali zadovoljstvo da čuju korake i škripu ključa u bravi. Istina, dešavalo se ponekad da se u isto vreme pred vratima nađu osobe koje su upotrebljavale različite signale, zapravo povlašćeni i oni koji to više nisu bili. Da li će ući, zavisilo je od toga ko će prvi pozvoniti.

Onda mu je i to dosadilo. Otvarao je vrata samo onima koji nisu koristili nijedan od poznatih signala. I kao što namerniku pričinjavaju radost koraci u hodniku stana, tim pre ako se peške popeo na peti sprat, tako je i on uživao, stojeći u hodniku, bez daha, pokraj vrata i slušao mrmrljanje, a često i psovke. Otvarao je vrata tek kada bi se posetilac spustio sprat niže. Naginjao se preko ograde stepeništa i zvao ga natrag, izvinjavajući se da je spavao.

Bile su to divne igre i ko zna kakve bi sve mogućnosti otkrio da se jednog jutra nije probudio u hladnom hodniku, na brisaču za noge ispred ulaznih vrata stana. Uzaludno je zvonio, koristeći sve moguće signale. Vrata su ostala zatvorena.

IZLAZAK

dragan velikić

Izašao je pred podne. Dan je bio sunčan, i dok je udisao mlak prolećni vazduh, osetio je blago golicanje u grlu. Kupio je u cvečari pet belih ruža. Sa buketom okrenutim nadole žurio je pustom ulicom prema tramvajskoj stanici. Bila je nedelja i na šinama su se rede pojavljivali crveni tramvaji. Kloparali su zanoseći se čas na jednu, čas na drugu stranu. Glave putnika njihale su se kao cvetovi sunčokreta.

Sedeo je preko puta mladog para. Buket je oprezno položio na kolena. Svakog časa pogledavao je na sat i nervozno lupkao prstima po staklu. Sišao je na pretposlednjoj stanici. Prešao je ulicu i stao u red ispred telefonske govornice. Mrštio se na ženu koja je puna tri minuta vikala u slušalicu. Čekao je više od pola sata da bi okrenuo tri broja i čuo tačno vreme. Sve do večeri šetao je periferijom. Ruže je ostavio na klupi u parku.

Činilo mu se da će tramvaj na nizbrdicama, gde je razvijao isuviše veliku brzinu, iskočiti iz šina. Naslonio je glavu na staklo i žmurio. Otvarao je oči kada bi tramvaj stao i ravnodušno posmatrao putnike. Njegovo novo odelo bilo je najsigurniji znak da je sve donedavno sedeo na nekom svečanom ručku.

Kada je stigao pred kuću, bio je već mrak. Ostao je za trenutak naslonjen na kapiju dvorišta. Želeo je da se još malo nadiše svežeg vazduha. Gledao je kuću u kojoj godinama stanuje. Bila je trošna, vlažna, ispucalih zidova. – Da je samo malo bliže centru grada, davno bi već bila srušena, pomislio je dok je otključavao vrata.

tri pesme

goran rem

MIRIS I NJEGOV NEUSPJEH

Dvije dunje
i ja
sažet na žuti prostor gibljivih rascijepljenja

Izlazak, pa uspjeh, čist pojam
sasvim obična priča

A sada počinje pjesma
dugo se dugo razgovara, izaziva tužna raspoloženja i filuje
trulom mekoćom fraznog orgazma mašte

Dvije dunje
i ja
(sav sam prostor i pomalo sam olfaktivan)

(To je samoća
jer dvije dunje je malo za topli kompot
hladnih zimskih ponoćenja)

●●●

Sve je to lijepo

Ukruženje ploha umora i snijega
njihovo trošenje
nestajanje
izbivanje kroz nastanke praznina

Masovne riječi

one se vole liječiti; napuštati zatim naše šume, kidati grane i šumiti samo
samim vjetrom

(Sve to, razumljivo, nakon kidanja

papira)

TULAVI BITAK

Kada se otvara
onda je bitak jadan, zbijen, nema pojma, tulav

Šutnja
daleko preglasna, odavno
potrošena (tako i Branimir kaže)

To su isti ti
koji kada kako kada
ispunjavaju formalni prostor i zahvaćaju u stara

S paučinom
otvorenim prozorom
i šimićevim krikom

A taj bitak, ts! ts! ts! – strašno! strašno!

Onja njegov
nema
nema (ovdje se osjeća nostalgija)

prašnjava stišanja

●●●

dragica stojanović

Jedan me čovek
Uhodi neprestano
Ima oblik mojih prstiju
Dužinu mog vrata
Kada se sretnemo
Pred ogledalom

Kroz češalj mi provlači ruku
Hteo bi sa mnom da razgovara
Pred ogledalom sam pronašao sličnost
Između otkucaja svog srca
I govora Velikog zidnog sata